

۱۰۸۳

نشریه ترویجی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت ترویج

مؤسسه تحقیقات پنبه

پنبه رقم ساحل

مناسب کشت در سواحل خزر

نگارش: نبی اله نعمتی

انتشارات فنی معاونت ترویج

۱۳۸۰

مقدمه

رقم ساحل یکی از رقم های بسیار موفق است که از کراس ساده بین استرین ۳۴۹ متحمل به بوته میری و رقم زراعی کوکر ۱۰۰ ویلت در سال ۱۳۲۸ توسط محققین بخش تحقیقات پنبه در مرکز ورامین حاصل شده است. بررسی و سلکسیون های لازم بر روی این دورگ تا سال ۱۳۴۶ ادامه داشته و در این سال دورگ مذکور نامگذاری و به عنوان یک رقم زراعی مورد تکثیر قرار گرفت. این رقم که مهمترین خاصه آن تحمل به بیماری ورتیسیلیوز می باشد از سال ۱۳۵۰ برای منطقه آلوده مازندران توصیه و جانشین رقم حساس کوکر ۱۰۰ ویلت شد و محصول منطقه را ۴ برابر افزایش داد. به تدریج با گسترش بیماری به مناطق کرگان و سپس از سال ۱۳۵۴ نواحی پنبه کاری گنبد و بالاخره تمامی سطح پنبه کاری شمال ایران (استان های گلستان و مازندران) را تحت پوشش خود در آورد و هم اکنون ۵۰٪ سطح کشت پنبه ایران را تشکیل می دهد.

مشخصات زراعی

این رقم دارای رشد متوسط زیاد با ارتفاع ۱۶۰ - ۱۳۰ سانتی متر می باشد. شاخه های جانبی آن قادر است در شرایطی که کمیود بوته در مزرعه وجود دارد، توسعه یافته و از کاهش محصول جلوگیری نماید. این رقم، مقاوم به شوری، حساس به آبیاری زیاد و کم آبی شدید، با ریشه عمیق و مقاوم به خوابیدگی است. تعداد آب در شرایط استان های گلستان و مازندران در طول دوره رویش ۳-۴ نوبت

است. رقم ساحل دالرائی نوزدهائی نوک دار بردشت است که هنگام رسیدن کاملاً شکفته می شود تعداد خال متوسط رنگ گلبرگ ها کم و لبی رنگ دانه گرده زرد رنگ است. برگ ها بردشت لب دار سطح زیر برگ و ساقه کم کرک است.

خصوصیات کمی

رقم ساحل در مناطق توصیه شده و در صورت اعمال به موقع عملیات داشت از قبیل مبارزه با علف های هرز آبیاری و مبارزه با آفت ها و... به راحتی ۴ تن در هکتار در مزارع زراعت تولید می شود. متوسط وزن تخمه بین ۳ الی ۳.۵ گرم است. چون کرک آن بر لبی ۱ تا ۱.۵ گرم است اعتبار این رقم از نظر کیفیت بالا بودن میزان درصد کل آن است که تولید لیف آن را به بیش از ۱۶۰۰ کیلوگرم در هکتار می رساند رقم ساحل در ابتدای معرفی و توزیع

آن جزو گروه رقم های دیررس بوده که با اجرایی سلکسیون های متعدد در سال های منتهای این تقیصه از حدود سال ۱۳۶۵ به طرف رقم ساحل را از نظر زودرسی در حد وزانین و جزو گروه متوسط رس قرار داد.

خصوصیات کیفی

کیفیت لیف صیت در لیف رقم های پنجگونی سطح محقق بوده و قابلیت در اصلاح رقم ها داشته است از اینرو رقم ایرانی ساحل نیز دارای کیفیت بسیار عالی لیف به ویژه از نظر استحکام و میزان درصد کشش و پس از آن طول لیف است. در این رقم پر کرک و میزان لیف آن بین ۱۳ تا ۱۴ درصد می باشد.

خصوصیات کمی و کیفی

مجموعه ویش ۴۳۰۰ تن در هکتار	درصد کل ۲۰ درصد
طول لیف ۳۰-۳۱ میلی لیتر	تراکم ۲۲
مقاومت برسیل ۸	استحکام ۲۲
درصد کشش ۹۵۰	وزن صدگه ۱۰۵۵۱۰ گرم

مقاومت به بیماری پژمردگی وریسپلومی پنهان

یکی از ویژگی های رقم ساحل تحمل بسیار خوب آن به بیماری پژمردگی وریسپلومی پنهان است. از اینرو این رقم باره کردن بیماری می تواند بارهای قابل قبولی را در اراضی آلوده به قارچ عامل پژمردگی

بیماری داشته باشد این صفت مزید بر خصوصیات ممتاز کیفی لیف آن و قابلیت سایر رقم ها را با این رقم مشکل ساخت به طوری که بالغ بر ۲۵ سال است که در استان های مازندران و گلستان زیر کشت است.

توصیه های زراعی

جشن تاریخ کشت در مناطق مورد نظر ایری از پیشرفت تاکه فراد می باشد مقدار زیر مورد نیاز ۳۰۰ کیلوگرم برای کشت ریسیل مکتیزه ۳۰۰ کیلوگرم برای کشت دستی یا ستور نمودن و انگلی توصیه می شود. چتر کرک زایی شده باعث تسریع در سبز و پیش رس شدن و افزایش محصول خواهد شد تراکم کاشت ۳۳۰۰ بوته در هکتار یا آرایش ۸۰×۴۰ سانتی متر تقیصه مطلوب دارد. با توجه به این که تولید سه تن ویش در هکتار سبب تخلیه ۸۰ کیلوگرم ازت ۳۲ کیلوگرم P205، ۲۴ کیلوگرم K2O، ۱۲ کیلوگرم MgO و ۸ کیلوگرم CaO می شود. لازم است کودهای مورد نیاز یا توجه به تجزیه خاک و نیاز گیاه به خاک داده شود. برای مبارزه با بیماری ها و آفت های زود هنگام در مرحله اولیه رشد پنبه ایجاب می نماید بذور با سموم قارچ کش و حشره کش ضد عفونی شوند.

اهمیت اقتصادی

با توجه به تحمل این رقم به بیماری پژمردگی وریسپلومی پنهان رقم ساحل قادر است حداقل ۳۰ تن ویش از رقم های مورد کشت قبلی به محصول اضافه نماید و با توجه به سطح کشت حدود یکصد هزار هکتار و افزایش ۵۰۰-۳۰۰ کیلوگرم ویش در هکتار باره زراعی برای زراعت تولید کننده خواهد داشت.

نشانی : تهران - خیابان آزادی - بعد از تقاطع نواب -
ساختمان دکتر حسینی - طبقه ۱۱ - واحد انتشارات
فنی معاونت ترویج
تلفن : ۸۰۰ - ۶۹۴۰۷۷۷ داخلی ۲۳۴۵ - ۶۴۳۰۴۶۴
صندوق پستی : ۱۴۵۷۸ - ۱۴۱۵۵ - ۶۳۵۸